

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj) a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **E. P.**, zastoupený Mgr. Miloslavem Jančíkem, advokátem, sídlem B. Němcové 432, Zlín, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. dubna 2017 č. j. OAM-5/LE-LE05-K07-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 18. prosince 2018 č. j. 29 Az 42/2017 – 32,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Dne 13. ledna 2015 požádal žalobce o mezinárodní ochranu. Uvedl, že je bez státní příslušnosti a ruské národnosti, avšak narodil se na Ukrajině, kde později pracoval jako zámečnick. Po rozpadu SSSR však přišel o práci a na úřadu práce slyšel, že je zrádce Ukrajiny, který celý život pracoval pro SSSR. To jej urazilo a rozhodl se území Ukrajiny opustit. V roce 1997 tedy začal jezdit do ČR za prací. Tehdy nebyla vízová povinnost, takže sem přijel a po roce 1999 už tu zůstal. Cestoval na základě cestovního pasu vydaného ještě SSSR. Měl i vnitřní pas Ukrajiny, který mu byl vydán někdy po rozpadu SSSR v roce 1991, a Ukrajina ho tak uznala za svého občana. Nyní mu však Ukrajina občanství potvrdit odmítá, neboť při vydání vnitřního pasu nesplnil svou povinnost přihlásit se k trvalému pobytu, a úřady ho tam tak na základě sčítání lidu neevidují. V ČR žije již 15 let s družkou J. G., která je českou občankou. Byl sice trestně stíhán, ale pouze za přečin, neodpustil se žádného majetkového trestného činu, či násilnosti.

[2] Žádost o mezinárodní ochranu ze dne 13. ledna 2015 byla již v pořadí čtvrtou takovou žádostí, kterou žalobce podal. Poprvé žádal v roce 2001, podruhé v červnu 2006 a potřetí v roce 2014, pokaždé neúspěšně. Současným podáním žádá o mezinárodní ochranu z humanitárních důvodů. Na Ukrajinu se nemá kam vrátit, veškerý svůj majetek tam v roce 1999 prodal. Je Rus a nemluví ukrajinsky. V současné době je Ukrajina protiruská, Rusové jsou diskriminováni, žalobce nevěří Ukrajincům a jejich vládě. Navíc ukrajinské orgány Policii ČR potvrdily, že žalobce není ukrajinským občanem, tudíž se tam nemůže vrátit. Tamní úřady mu odmítají vydat povolení k vjezdu i potvrzení o tom,

že se tam narodil. Žalobce už o ukrajinské občanství ani nestojí, chce zůstat v ČR, mít zde legální povolení k pobytu a práci a oženit se.

[3] Žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví neudělil žalobci mezinárodní ochranu, neboť v předchozích odstavcích zrekapitulované skutečnosti nepovažoval za důvod pro udělení azylu či doplňkové ochrany podle § 12 – 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[4] Toto rozhodnutí napadl žalobce správní žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové (dále též jen „krajský soud“), který ji zamítl rozsudkem označeným v záhlaví. Neshledal žádný důvod pro to, aby byl žalobci udělen humanitární azyl. Krajský soud zdůraznil, že když se žalobce po dvou letech práce v ČR v roce 1999 vrátil na Ukrajinu prodat svůj majetek, nebyl nijak pronásledován. Tvzení žalobce ohledně jeho případné diskriminace vzhledem k situaci na Ukrajině není azylově relevantní a ani jeho osobní a rodinná situace není nějakým způsobem výjimečná. Krajský soud dal za pravdu žalovanému v tom, že žalobci v zemi původu nehrozí uložení či vykonání trestu smrti, mučení či nelidské a ponižující zacházení, ani jiné skutečnosti uváděné v § 14a odst. 2 zákona o azylu odůvodňující udělení doplňkové ochrany.

[5] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost. Její důvodnost opírá o § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Namítá tak nezákonnost rozhodnutí krajského soudu pro to, že nezohlednil všechny důvody, které stěžovatele opravňují k udělení mezinárodní ochrany dle zákona o azylu a dále vady řízení před krajským soudem spočívající v tom, že nebyl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti dle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Stěžovatel se domnívá, že měla být vyslechnuta jeho družka, která je s jeho situací více než dobře obeznámena.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se řádně zabýval všemi tvrzeními stěžovatele a neshledal je azylově relevantními. Nadále trvá na správnosti svého rozhodnutí, kterou potvrdil i krajský soud ve svém rozsudku. V případě stěžovatele je evidentní, že o udělení mezinárodní ochrany žádá z důvodu legalizace pobytu na území ČR, k čemuž však tento institut neslouží. Proto navrhl zamítnutí kasační stížnosti pro její nedůvodnost (podle § 110 odst. 1 s. ř. s.), případně její odmítnutí pro nepřijatelnost (§ 104a s. ř. s.)

[7] Nejvyšší správní soud vyhodnotil kasační stížnost jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s., neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele (k výkladu tohoto pojmu viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. dubna 2006 č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS). Ačkoli usnesení, jímž se kasační stížnost odmítá pro nepřijatelnost, nemusí být odůvodněno (§ 104a odst. 3 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud stručné odůvodnění připojuje.

[8] S námitkou stěžovatele, že krajský soud nezohlednil všechny důvody, které stěžovatele opravňují k udělení mezinárodní ochrany dle zákona o azylu, se Nejvyšší správní soud neztotožňuje a zároveň jej odkazuje na svou konstantní judikaturu, dle které „na udělení azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve

pokračování

znění zákona č. 2/2002 Sb., nemá žadatel subjektivní právo. Správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení; jeho rozhodnutí přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu, a to z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů [...]“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. října 2003 č. j. 3 Azs 12/2003 - 38). „Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. [...] Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly“ (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. března 2004 č. j. 2 Azs 8/2004 - 55 a ze dne 21. března 2018 č. j. 6 Azs 6/2018 - 33). Stěžovatelův případ však pod žádný z takto popsanych případů nelze připodobnit.

[9] V souvislosti se zásadou materiální pravdy obsaženou v § 3 správního řádu stěžovatel namítá nesprávné, nikoliv nedostatečné posouzení skutkového stavu věci a za účelem nápravy se dožaduje, aby k pohovoru byla předvolána i jeho družka. Žalovaný ani krajský soud však vztah žalovaného k jeho družce nijak nezpochybnili. Nejvyšší správní soud dále uvádí, že zatímco dle dlouhodobě konstantní správní judikatury rodinné poměry žadatele o mezinárodní ochranu mohou být důvodem pro udělení některého z pobytových oprávnění podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, tak mimo zcela výjimečné případy nestačí pro udělení doplňkové ochrany (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. července 2007 č. j. 2 Azs 30/2007 - 69). Mezinárodní ochrana navíc nemůže sloužit jako náhrada institutů upravených právě v zákoně o pobytu cizinců (například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. srpna 2004 č. j. 5 Azs 170/2004 - 72) a jejím primárním účelem rozhodně není legalizace pobytu cizince na území České republiky (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. února 2006 č. j. 4 Azs 129/2005 - 54 a ze dne 19. října 2006 č. j. 7 Azs 234/2005 - 48).

[10] Námitku stěžovatele ohledně toho, že s ním úřady na Ukrajině odmítají komunikovat a potvrdit mu státní občanství, také nelze považovat za relevantní z hlediska udělování mezinárodní ochrany. Samotná ztráta státního občanství není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, pokud není v příčinné souvislosti s pronásledováním apatridy z azylově relevantních důvodů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. ledna 2007 č. j. 6 Azs 80/2006 - 64, č. 1659/2008 Sb. NSS). Stěžovatel může požádat ukrajinské státní orgány o obnovení občanství a do té doby, než bude jeho žádost vyřízena, může na území ČR pobývat na základě víza za účelem strpění v souladu s ustanovením § 33 zákona o pobytu cizinců, jak ve svém rozhodnutí uvedl žalovaný. Nejvyššímu správnímu soudu zde nepřísluší posuzovat otázku státního občanství stěžovatele, pouze jej upozorňuje na existenci Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti (sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 108/2004 Sb. m. s.). Na jejím základě může být osobám bez státní příslušnosti přiznán mezinárodně uznaný právní status a je jim zaručen minimální standard zacházení.

[11] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky uplatněné v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud rovněž nedospěl k závěru, že by krajský soud hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[12] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. března 2019

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu